

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

Z knihovníků se stávají průvodci umělou inteligencí: Microsoft a Národní knihovna ČR spouští dlouhodobé vzdělávání

Praha, Klementinum, 21. dubna 2026 – Umělá inteligence zásadně mění způsob, jak pracujeme, učíme se i jak získáváme informace. Aby se z AI nestala výsada několika málo expertů, ale dostupný nástroj pro každého, zahájily Microsoft a Národní knihovna České republiky dlouhodobou spolupráci. Březnové zahájení vzdělávacího programu bylo otevřeno pro první stovky knihovníků z celé republiky a potvrdilo ambici knihoven stát se přirozenými centry vzdělávání v éře umělé inteligence.

V České republice funguje jedna z nejhustších sítí veřejných knihoven v Evropě. Právě knihovny tak představují unikátní infrastrukturu, která může hrát klíčovou roli v rozvoji digitální a AI gramotnosti—odbornými pracovníky knihoven počínaje a jejich prostřednictvím k různým generacím jejich uživatelů – dětem, dospělým i seniorům.

Projekt je součástí National AI Skilling Planu společnosti Microsoft, jehož cílem je do roku 2030 pomoci získat digitální a AI dovednosti minimálně 350 000 lidem v České republice. Spolupráce s Národní knihovnou ČR posouvá tento závazek o krok dál – od online kurzů a individuálního vzdělávání k systematické práci s institucemi, které mají důvěru veřejnosti a silné regionální napojení.

“Od podpisu memoranda uplynuly teprve dva měsíce a už máme za sebou první společné školení. To je

ukázka toho, že kdo v oblasti umělé inteligence otálí, dohání pak dvojnásobek. Těší nás, že knihovníci přišli s otevřenou myslí a odcházeli s konkrétními nástroji a tipy,“ uvedl Michal Stachník, country manager společnosti Microsoft Česká republika a Slovensko.

Umělá inteligence mění knihovny už dnes

Generální ředitel Národní knihovny ČR Tomáš Foltýn připomněl, že umělá inteligence není pro knihovny ničím zcela novým. Již dnes pomáhá s překlady textů v digitálních knihovnách, zpřístupňováním obsahu handicapovaným uživatelům či s běžnými administrativními úkony. Zároveň zdůraznil, že skutečná revoluce teprve přichází a promění řadu standardních knihovnických činností k nepoznání.

„Moderní knihovny jsou přirozenými centry informací a vzdělávání. Disponují digitálního zdroji hodnotnými pro všechny vrstvy společnosti. Systematicky se věnují rozvoji svých elektronických služeb a výzkumným projektům zaměřeným na využití umělé inteligence včetně zapojení do velkých vědeckých infrastruktur zaměřených na práci s pokročilými jazykovými modely. To z knihoven činí přirozené partnery i pro globální lídry celosvětového technologického rozvoje, mezi něž společnost Microsoft jednoznačně patří,” dodává Foltýn.

Dovednosti, které mohou knihovníci využít okamžitě

Program školení kombinoval teoretický základ s prakticky využitelnými dovednostmi. Knihovníci se dozvěděli, kam se AI posouvá, jaká jsou její rizika a jaké příležitosti nabízí kulturním a vzdělávacím institucím. Praktická část se zaměřila na nástroje Microsoft 365, od tvorby prezentací v PowerPointu přes práci s překlady ve Wordu až po využití AI agentů či generování obrazových materiálů. Účastníci tak odešli s konkrétními dovednostmi, které mohou ihned uplatnit.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

„Školení bylo mimořádně profesionální, intenzivní, ale zároveň zábavné. Padla tam spousta teorie, která by mohla být trochu nezábavná, ale byla podána tak, že nás to všechny bavilo. Zazněla samozřejmě i spousta tipů ke konkrétním nástrojům, jak k PowerPointu a Wordu, tak i k ostatním nástrojům z portfolia společnosti Microsoft,“ hodnotí jedna z účastnic.

Březenové školení je prvním krokem v rámci dlouhodobého vzdělávacího programu. Microsoft v průběhu roku 2026 spustí první sérii online AI seminářů a v září by se pak odborníci ze společnosti Microsoft měli účastnit i největší oborové konference Knihovny současnosti 2026 v Jihlavě. Současně probíhá průzkum konkrétních vzdělávacích potřeb knihovníků, na jehož základě obě instituce připraví další aktivity – nejen pro knihovníky samotné, ale i pro rodiče, děti a seniory.

Kontakty pro média:

Martina Košanová

Tisková mluvčí
Národní knihovna ČR
Tel: + 420 602 811 320
E-mail: martina.kosanova@nkp.cz

Karolína Kříženecká

Communications Lead Microsoft Česká republika, Slovensko a Maďarsko
Tel: +420 603 459 489
E-mail: kkrizenecka@microsoft.com

Dominika Konířová

PR Executive, Ogilvy
Tel: +420 739 103 812
E-mail: dominika.konirova@ogilvy.com